

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Veritates Æternæ Ex Prima Hebdomade Asceseos
Jgnatianaè Petitaè**

Vogel, Matthäus

Constantiæ, 1731

Pars IV. Gravitas Peccatorum in Studiosis non miniuntur per ætatem,
ignorantiam &c.&c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60667)

rum hominum; cum major sit tua peccantis ingratitude, quam aliorum.

Reflexio. Si peccata Studiosi graviora sunt peccatis aliorum hominum; ergo errant, qui ea velut levia contemnunt & ludibundi admittunt: errant, qui nullo propterea metu percelluntur, securi quasi de salute sua vivunt. Quin imò errant. Agnosceres ô utinam tandem tanti momenti veritatem! utinam sæpe huc animum reflecteres! Absterrendus certe esses ab ea, quam tenes, vivendi ratione. Versentur tibi ob oculos verba Christi: *Popule meus, quid feci? Hæc inne reddis DEO? Cur me cædis?* Statue tandem juxta claram, quam DEUS hodie dedit, agnitionem, tuam posthac vitam instituere, DEO servire ferventiùs.

Pars IV.

Gravitas Peccatorum in Studiosis non minuitur per ætatem, ignorantiam &c.

Doctrina. Habet Dæmon, quo decipiat Studiosos, atque ea, quæ dicta sunt hæctenus, eludat. Multum, ait, peccatorum talium gravitas minuitur aut plane tollitur; quia fiunt ab Adolescentia, cui aliquid dandum est, & indulgendum; fiunt ab ignorante, & imprudente ætate, non per malitiam; fiunt ita, ut non sequantur effectus periculosi, sicut in peccatis aliorum hominum; cui enim nocent? quid mali afferunt

afferunt Studiosorum peccatula? Ita Dæmon more suo dolose, & ad decipiendos incautos idoneè. Et revera maledictam hanc doctrinam plurimorum Studiosorum animis insitam esse, pro dolor! conspicimus, non facile evellendam. Unde fit, ut quæ antè dicta sunt, aut nihil aut parùm eos commoveant. Audiant ergo hi, quàm falsò Pater mendaciorum conetur persuadere levitatem peccatorum à Studiosis fieri solitorum.

Primò ait Mendax, minui peccatorum talium gravitatem aut planè tolli, quia ab adolescentibus committuntur. Itane? an ergo peccata adolescentum minùs displicent DEO? an ab eis puniuntur minùs? crederem hoc, si nescirem, juvenes etiam horrendis in hac & altera vitæ mulctatos esse suppliciis, ob unicum etiam mortale peccatum. Crederem, si nescirem, DEUM qui DEUS est aliorum hominum, etiam DEUM esse & Judicem Juventutis. Crederem, si nescirem, tantò DEUM offendi magis, quanto plura exhibet beneficia ætati teneræ; nisi scirem, Juventutem specialiter DEO debere dedicari, exigente ita & severissimè mandante DEO; atque ideo, qui mandato huic non obedit, singularem DEO inferre injuriam. An nescimus, quantopere DEUS expetat colà à tenera juventute statim ab initio vitæ? quanti amet innocentia obsequia ætatis primæ? Certè parvulo solos suavissimè amplexus fuisse Salvator nostrè legitur; ut doceret, horum se delectari consortio horum

horum obsequiis devinciri. An nescimus, peti à DEO hostiam immaculatam & sanctam? *Qui obtulerit victimam, immaculatam offerat*, ait Lev. 22. Talis autem victima ætas prima est, DEO & ejus cultui oblata. Et quæso, an leviter tantum DEO displicere credimus, si ætas prima ceu victima offeratur dæmoni, deinde tandem DEO? hocne leve? Filius sit, qui in juventute sua insurgere in Patrem ausit, verbis eum impudentibus, quin & verberibus aggredi; an leve dices, quia juvenis est? imò vel ideo displicet magis, quia vix accepta à Patre vitâ contra Patrem utitur. Collige ex his mendacissimi Sathanae versutiam. Tu firmiter tene, scelerum, de quibus agimus, gravitatem, nequaquam excusari aut minui per ætatem. Hoc ipsum confirmari potest ex illis, quæ Parte 2. dixi.

Secundò fingit, gravitatem sæpe dictam tolli aut minui; quia peccata ejusmodi fiunt ab ætate ignorante, & imprudente, non ex malitia. Mendax Spiritus, quàm denuo dolose agit! Non nego, maturum Studiosis pluribus deesse judicium; aliqua subinde ex ignorantia fieri; horumque gravitatem tantam non esse & scio & fateor. Sed de omnibus passim Studiosorum erratis hoc dici posse, apertum dæmonis mendacium est. Loquimur de Studiosis rationis usum habentibus, qualem circa annum septimum aut octavum haberi à plerisque, docent Authores. Credámne ego, tot Studiosorum mendacia tam proterva, tot in templo irreverentias, tot detractiones

& imprecationes, illa otia, illas domorum prohibitarum visitationes, lusus, intemperantias, sermones illos impuros & audaces, cantilenas obscœnas (graviora contra Castitatem flagitia, utinam rara! non memoro) credamne hæc ex imprudentia fieri? an non tot concionum labor eò in scholis spectat, eò collimat in sodalitatibus, ut vocant, ut similium rerum gravitas explanetur ignorantibus? explanatur etiam, inculcatur sæpius, quin & si quid perperam admissum est, plectitur, ut errasse se ignorare non possint. Et cur, quæso, in rebus, quæ genio favent, tantam advertimus in juventute Studioſa prudentiam? An fortè DEUS usum rationis tantum dedit ad res genio servientes, prudenter agnoscendas, quærendasque, non autem ad dignoscenda fugiendaque scelera? impius es, si hoc de DEO sentias. Ignorantiam si in Studioſis esse asserit dæmon, & ex hac peccari, nec satis peccati malitiam apprehendi, profectò tantum abest, ut Studioſorum peccata sic minuantur, ut plurimum eorum gravitas augeatur. Quis enim? an omnis ignorantia peccatum levius aut nullum reddit? nequaquam, sed ea sola, quæ inculpabilis est & invincibilis; qualem inter rusticos & rudes haberi credam, inter Studioſos non credam. Hi etenim quomodo ignorare possunt ea, quæ singulis diebus festis & dominicis tanto labore inculcantur? quomodo ignorare, quæ toties legunt, audiunt, monentur; ob quæ admissa puniuntur? Certè si Studioſi

diōsi ignorare similia possunt, vix hominem in orbe reperies, qui scire valeat; cū pauci sint, aut nulli in sæculo, qui in rebus ad salutem pertinentibus sollicitè magis & frequenter instruantur. Ignorant tamen, inquires. Scio, prò dolor! sed hæc ipsa ignorantia, quia culpabilis est, quia deponi potest (habet enim, Studiose, occasiones discendi necessaria) hæc ipsa, inquam, ignorantia peccatum est, sæpe mortale, rarò in rebus gravibus veniale. Atque ista peccatorum gravitatem non minuit. Potes enim scire; teneris scire. Quæ igitur ignorantia excusatio? Addit dæmon: peccata Studiosorum non ex malitia fieri. Quæ ergo ratione? an ex pietate? hîc certè si malitiam non agnoscimus, nescio, an in ullo rusticorum aut civium inveniamus. Illud crediderim, paucos esse, qui usque adeò protervi sint, ut dicant: hoc aut illud faciam, quia malum est, & quia DEum offendit; hoc enim prorsus diabolicum foret. Verùm non hoc solum est peccare ex malitia, alioquin paucissimi sic peccarent. Ad peccatum ex malitia satis est, fieri ab homine sciente, aut vincibiliter etiam ignorante; fieri voluntarie & deliberate. Timet ipse fatere, mi Studiose, an non hac ratione peccata tua pleraque facta sint?

Tertiò fingit Dæmon, peccatorum ejusmodi gravitatem minui, quia non habent effectus adeò timendos, quales v. g. habent peccata Magistratum, Conjugum, Parentum &c. ubi ex uno sæpe peccato plura alia consequuntur,

damnaque inferuntur plurima. Non ita, ait,
 peccata Studiosorum : cui enim nocet otium,
 circumvagatio, sermo liberior &c. Ita ille. Natus
 Tartaro doctrina mendax! ô utinam non multo-
 rum animis hausta, atque hæcenus conservata
 DEum immortalem! an nullos habent tristes
 admodum, & nunquam satis deplorandos ef-
 fectus peccata Studiosorum? Non hîc loquitur
 de peccatis illis gravissimis contra Castitatem
 verbo vel opere admissis sæpe in aliorum ad-
 huc innocuorum præsentia, qui hac ratione
 venenum vel oculis vel auribus hauriunt, semper
 retinendum, & in peccata labuntur ipsi, peccata
 illis, quæ viderunt, aut etiam in majoribus
 fortè denuo præsentibus aliis, ut totius læpe
 Gymnasii juvenus unius impii verbo aut ex-
 emplo seducta peccare incipiat, peccare perge-
 pergendo pereat : quod ô utinam, utinam ratio
 doceret experientia! Taceo ista, horum enim
 effectus nimium funestos experimur, & lugere
 mus, explicare aut enumerare non possumus.
 Taceo & gravissimum aliud in Studiofa juven-
 tute peccatum, quod est Seductio aliorum
 à studiis & pietate, & nescio, ad quæ necesse
 sancta invitatio. Rei hujus gravitatem & effectus
 tus pagina ista non capit. O quos quamquam
 horribiles effectus Seductio ista producit! An-
 ima vel unica seducta! Anima à pietate avocata
 ad scelus inducta res tanta est, ut dignas tantum
 scelere pœnas DEus non reperiat, sed sup-
 plicii meritò castiget æternis. Ad peccatum gra-
 ve

ve primum qui alterum inducit, millenorum
sæpe peccatorum, quæ dein consequuntur, ip-
siusque damnationis causa est! Ô res planè terri-
bilis! Cave, eò unquam delabaris, mi Studiose,
ut alium ad scelus etiam minimum inducas; res
enim nimis horrida & DEO exosa est; si verò
hac in re peccasti, rigidam age pœnitentiam, ne
animæ per te seductæ vindictam aliquando ex-
poscant sempiternam. Sed taceo ista, de cæ-
teris Studioforum peccatis æquè ac istis loquor!
Ô quàm deplorandos habent effectus! vis recen-
seam aliquos? paucos dico, neque eos, quos
cum peccatis aliorum hominum habent com-
munes, uti est, jactura innocentia, ne cruentis
quidem lacrymis deploranda; jactura divinæ
gratiæ; consuetudo prava sic contracta &c. pau-
cos alios hac in re singulares affero.

Primus est: Ex frequentibus in juventute pec-
catis & tepore in divinis contrahitur consuetu-
do, non aliqua communis, sed prorsus singula-
ris & discolis Studiofis propria, non curandi
scilicet aliorum monita, non peragendi fervidè
divina, contemnendi etiam minas DEI, nullum
sentiendi horrorem, dum proponuntur terribi-
lissima fidei nostræ mysteria. Quo quid fune-
stius? quid damnationi propinquius? sed cur
hæc consuetudo Studiofis propria est & unde?
dicam. Ex eo est, quia Studiofi toties audiunt
leguntque similia; cùm eis inculcentur in scholis
& cœtibus sacris, repetanturque ferme indies.
Si ergo jam tum Studiofus ista non curet (non

L 5

curat

curat autem, si toties peccat) si per similia ad emendationem non movetur, neque movebitur ætate futura; sed quando ei talia proponuntur, velut jam assuetus talibus, ea non curabit, frigide excipiet, immotus persistet; quod in hominibus aliis locum non habet; hi enim audita Veritate terrificâ moventur facilius. Habes effectum certè timendum satis.

Alter non minus funestus meritò Studioforum salutis suæ amantium animos concutiat; estque ille: amissio Vocationis. Studiosi, qui tepidos adeò sese exhibent in pietate & studiis, qui collatis sibi à DEO donis studiorum tempore abutuntur, qui absque metu & horrore peccare pergunt, Vocatione suâ excidunt, non perveniunt ad statum illum, ad quem à DEO vocati sunt; quia se indignos reddunt gratiâ, quæ eos in electione statûs dirigat & illuminet; aut si etiam statum, ad quem vocati sunt, agnoscant, eò non perveniunt; quia in pœnam scelerum, aut agnitio minuitur, aut desiderium etiam ante conceptum tepescit, sæculi vanitas præponderat, Religio jam aspera & toleratu videtur impossibilis, quam antea sibi fortassis eligendam in Domino judicabant: atque ita Vocatione excidunt. Vocatione excidere! ô rem quam veram, tam terribilem! docuit, quod affertur, Gerson notæ scientiæ Vir: *Plerumque fit, ait, iusto DEI iudicio, ut qui gratiam vel neglexerit, vel repulerit, abutens donis DEI, & talentis summi Patris familias, in primo ætatis vigore, postmodum*

ad eam veniendi nequaquam recursus habeatur. Ita ille: hoc est, illi qui non utuntur gratiâ DEI & talentis in juventute sua, non accipient postea gratiam, Vocationis scilicet, quæ præcipua est. Atque ô si non lugubri nimium experienciâ, æternoque suo damno plures illud didicissent! Novi ego adolescentes non paucos modò, qui sub initium studiorum piè atque innocenter viventes, vocari se sentiebant à DEO ad hunc vel illum statum religiosum. Vocatio hæc per annos plures eorum animo occurrebat, adeò ut de divina Vocatione non ultra dubitari posset. Interea dum ad Philosophica studia perventum est, more nimium consueto deficiebant adolescentes illi à pietate pristina, otio se dabant & conventiculis, confitebantur rariùs, loquebantur, vivebantque liberiùs, genio suo litabant. Eorum aliqui maledictum illud sibi imprefferant: *fiam Religiosus: dandum est aliquid adhuc ætati: fruamur bonis, dum licet.* At ecce dum sic fruuntur bonis miseris miserrimi ipsi; dum vivere incipiunt liberiùs, & in consueta Studiosis peccata sine metu incidunt; evanescit omnis de statu sanctiore cogitatio, perit desiderium Religiosi statûs, placere incipit sæculum, arridet libertas, manetur in sæculo, vivitur in peccatis; quo fine? dabit exitus. Non irridetur DEUS. Non rara sunt hujusmodi exempla, sed singulis propè annis obvia; dum juvenes sancta omnia anhelantes, paulò post libertatis Philosophicæ dulcedine capti, otio se totos dant

dant

dant & inertia, omnem vitæ sanctioris cogitationem abiiciunt, justè puniente DEO, & gratiam eam, qua se indignos reddiderunt, in scelerum pœnam eis subtrahente. Miserrimum est, quòd Juvenes ejusmodi pœnam agnoscere non nisi serò incipiant. Dum enim Religionis amorem evanescere, amorem sæculi adesse sentiunt, mox se ad Sæculum vocatos stultè concludunt, non examinantes vitam, quâ se indignos reddiderunt, ut à DEO ad statum illum perducantur, ad quem verè vocati sunt; non attendentes, ipsum Sæculi amorem non à DEO esse ut signum Vocationis veræ, sed pœnam & effectum scelerum suorum. Habes ergo effectum longè terribilissimum è peccatis Studioforum nasci solitum. An ergo res tanti momenti est, inquit fortassis, Vocatione suâ excidere? Est, est, Studiose mi, est tanti momenti, quanti est Cœlo excidere. Vocatio enim donum DEI speciale est, quo nos interiùs dirigit ad agnoscendum & amplectendum illud vivendi genus, in quo nos certò salvandos esse prævidet DEus. Licet quippe in quovis statu salvari possit quilibet non salvabitur tamen in quovis, sed in uno illo quem DEus prævidit. Quisnam autem sit status ille, cognoscere ex se homo non potest, requiritur auxilium DEI, quo illuminatus homo cum agnoscat; requiritur denuo gratia DEI, quâ adjutus homo agnitum à se statum operum ipso amplectatur. Utramque gratiam DEus nobis denegat, qui eam sæpe & ferventer flagitat.

rat, vitamque vivit Christiano dignam, aut in errores si labitur, mox resurgere conatur, & eos emendare. Hæc gratia tanta est, ut post beneficia omnibus communia majorem DEUS hac in vita favorem exhibere homini non possit, ac si dirigat eum, ut statum suum agnoscat, agnitum amplectatur. Status enim ille ex DEI voluntate electus, certissimum futuræ beatitudinis pignus est. Hac ergo gratiâ Studiosi male viventes excidunt, dum faciunt per scelera sua, aut ne agnoscant statum illum, ad quem a DEO vocati sunt, aut agnitum non amplectantur, sed cæci eligant alium, in quo certò æternum sunt perituri. Excidunt ergo gratiâ Vocationis, hoc est, beatitudine ipsâ; dum enim aliam viam aggrediuntur, quam quâ DEUS eos salvare vult, in mille salutis pericula incidunt, ruunt in interitum. Solus certè hic effectus longè funestissimus horrore Studiosum quemlibet percellere deberet, eundemque ad meliora vel invitum permovere.

Reflexiones. 1. Si nihil est, quo peccata Studiosorum minuantur, multa unde augeantur; ergo Studiosis nulla aliquando erit excusatio coram tribunali Judicis. Sic est, nulla e

Nulla tibi, mi Christiane, ait S. Chryl. (dicam ego: mi Studiose) nulla tibi erit excusatio. Habebunt Ethnici, quo se aliquo modo excusent, scilicet defectum occasionum, instructionum &c. habebunt Judæi, nimirum ignorantiam: habebunt Catholici rudes & plebei, penuriam insti-

insti-

institutionum, molem negotiorum temporarium, pericula & occasiones peccandi & similia. Hæc illi obtendent, licet non ideo scelerum poenas evasuri. Tu verò, tu Studiosè, quam excusationem, quæso, habebis? quid obtendes an ætatem tuam primam? sed hæc culpam auget; cum innocentiam tuam, annos floridos & optimos dederis per peccata dæmoni, non DEO cui tot nominibus obstringebaris. An ignorantiam? voluntaria est, culpabilis est, & novè digna suppliciis: habebas enim occasiones, instructores &c. poteras scire, si volebas. Quid ergo proferes? versa te in partem omnem, nulla tibi, nulla erit excusatio. Si teste Paulo Philosophi illi prisca inexcusabiles coram DEO erant; quia licet agnovissent aliquo modo DEUM, eum tamen non honoraverunt; quanto minus tu excusari poteris, qui multò clarior rem DEI, peccatorum, virtutumque notitiam habuisti, aut habere poteras & debebas? Nulla nulla tibi erit excusatio. Quid ergo agendum si sapias, ne admittas ea, quæ excusare non poteris. Si ingenuus es, scholâ abesse time, nisi habeas quo te excuses. Potes quidem hîc speciosè constringere quidpiam, & excusationis loco afferre homini; sed an & DEO? Fuge ergo, quæ excusare non poteris. Non poteris excusare quotidianam tuam inertiam, inobedientiam, irreverentiam in templo, liberiores illos sermones &c. ergo ista fuge & detestare.

2. Si inter effectus peccatorum à Studiosis
admitti solitorum est ille tam terribilis, scilicet:
amissio Vocationis, è qua tamen æterna tua
beatitudo dependet, quid agendum? ergo vi-
tanda sunt sedulò peccata Studiosis familiario-
ra; ergo nihil hîc leve judicandum. Sic te con-
cludere jubet salustia. Amasne Animam tuam?
eâmne seriò salvare postulas? non dubito. Er-
go & cupis viam scire & locum, ubi salvanda
sit? ergo & huc pervenire desideras? Ne ob-
struas igitur divinæ gratiæ fontem; ne gratiam
tibi alias conferendam ipse impedias. Alium
statum si eligis, quam illum, in quo DEUS te sal-
vatum iri prævidet, actum est de te & salute
tua: illum statum si non agnoscis, actum est de-
nuo. Non agnosces autem, non eliges, nisi
vitam aliam agas, nisi ad DEUM seriò conver-
taris. Fateor, dat DEUS subinde gratiam Vo-
cationis etiam indignissimo, & maxima ponen-
ti impedimenta; sed rarus iste est Divinæ mise-
ricordiæ effectus, quem tibi ex mille aliis polli-
ceri non nisi stultissime potes. Noli igitur
rei hujus oblivisci: cogita sæpius in occasione:
forte si hoc agam, excidam Vocatione mea &
peribo! fugiam ergo. Noli etiam eò stultitiæ
& impietatis delabi, ut post agnitam à te Vo-
cationem licere tibi judices vitam justò liberio-
rem; eò quòd postea in statu Religioso eâ carendum
sit. Vivit enim DEUS justus & vindex, qui qui-
dem ex immensa misericordia sua te illuminavit,
ut agnosceres statum, in quo salvari possis secu-
rius.

rius.

rius, sed justo suo iudicio in scelerum tuorum
 poenam tibi gratiam subtrahet, ita tu non per-
 venias ad statum illum, quem antea noveras esse
 amplectendum. Hoc revera accidit plurimis,
 accidere potest & tibi: quod si fiat, æternum
 miser es. Cave, audias pessimas eorum voces,
 qui dicunt: paulò post eris Religiosus; non po-
 teris vivere è voluptate & genio tuo; ergo nunc
 adhuc audendum aliquid est: vivendum libe-
 rius &c. mitte libros & studia; accede cauponas
 lusibus aliquid concede &c. Non audi, obsecro
 has, & peiores voces alias: diabolica sunt dicta-
 mina, quibus jam plurimi juvenes æternam suam
 debent perniciem. Ipse, quæso, considera, an
 non ejusmodi juveni DEUS justè gratiam Voc-
 tionis subtrahat. Quid enim? an DEUS hoc aut
 illo Studioso indiget? minimè: habet innume-
 ros, quos vocare potest ad eundem statum, ad
 quem te vocat: quòd te vocat, singulare bene-
 ficium est: si tu autem pro gratia hac DEUM
 pius offendas, an non justè agit, hanc tibi ad-
 mendo? Amico, cui aurum tuà sponte obtuleras,
 an non hoc ipsum negares, si te proterve offen-
 deret? haberes enim alios, qui id cum gratiarum
 actione acciperent: ita & de DEO loquere
 Deinde quàm, obsecro, intoleranda DEI inju-
 ria est, ideò jam DEUM offendere, quia postea
 ei serviturus es? quæso, si famulus tibi diceret
 serviam tibi anno sequente; jam verò prius ser-
 vium hosti tuo, offendam te, rapiam bona tua
 vulnerabo te, deinde tibi serviam. Anno
 veluc

velut intolerabile scelus famulum hunc à te abigeres? Et tu quid aliud agis, si eo, quo dixi modo vivis: ecce DEUS, fiam Religiosus, serviam tibi fideliter; sed jam serviam mundo & dæmoni; & quia deinde non potero habere occasiones te offendendi, offendam jam: offeram me tibi postea in holocaustum; verum jam me dæmoni offeram: quod restabit, tuum erit &c. hæ tuæ quasi ad DEUM voces sunt: nunquid blasphemæ & inferis dignæ? Cave ergo, liberiùs vivas eo nomine, quòd Religiosum statum fortè cogites: gratiam enim Vocationis certò tibi DEUS subtrahet. Time effectum a deò terribilem. Quòd si hunc jam fortè experiri incipis; si voluntatem, quam ad certum vivendi genus ex motivis sanctissimis conceperas, amisisse te advertis, & econtra affici v. g. ad sæculum; bene conscientiam discute, an solido & sancto nitaris motivo; an verò jam pœnam DEI experiaris, qui gratiam Vocationis tibi subtrahere incipit; quia te eâ indignum fecisti. Tantò jam ferventiùs ad DEUM confuge, vitam emenda, ut novâ te gratiâ donare dignetur Dominus ad electionem hanc ritè faciendam. Agitur de Anima tua!

Pars V.

Peccata Studiosorum terribile manet iudicium,
terribiles pœnæ.

Doctrina. Gravitati scelerum respondet Iudicium & pœna: facile igitur ex dictis intelliges

M

telliges